

آموزش صفر تا صد کاشت زعفران تا گلدهی

سیهرغرب، گروه کشاورزی: کاشت زعفران در ایران به سه هزار سالال پیش برمی‌گردد و تاریخچه زعفران به ما می‌گوید که از دوران مادها در ایران زعفران کشت شده است.

ما در این مقاله به بررسی صفر تا صد کشت زعفران پرداخته‌ایم و سعی می‌کنیم بسیاری از باورهای غلط شما را درباره زعفران تغییر دهیم.

❗ زعفران را در چه آب‌وهوایی می‌توان کشت کرد؟

زعفران یک گیاه نیمه‌گرمسیری است و در مقابل سرما و سرما مقاومت خیلی خوبی از خود نشان می‌دهد؛ زعفران را در مناطقی که دارای زمستان ملایم و تابستان گرم و خشک هستند، می‌توان کشت کرد.

زعفران در بیشتر مناطق کشور رشد خوبی می‌تواند داشته باشد، اما کیفیت زعفران در این مناطق یکسان نیست؛ مثلاً زعفران منطقه همدان و غرب کشور کیفیت بالاتری نسبت به مناطق دیگر دارند.

چرخه رشد زعفران از اوایل مهرماه شروع می‌شود و تا اوایل اردیبهشت‌ماه ادامه دارد و در اردیبهشت‌ماه به خواب بهاری و تابستانی می‌رود. در دوره خواب به‌هیچ‌عنوان نباید آبیاری کرد، چون باعث شکستن خواب زعفران شده و چرخه طبیعی زعفران مختل می‌شود.

❗ دمای لازم برای کشت زعفران چقدر است؟

به‌طور متوسط زعفران در مناطقی که حداکثر دمای ۳۵ الی ۴۰ درجه سانتی‌گراد و ارتفاع بین یک‌هزار و ۳۰۰ تا دو هزار و ۵۰۰ متر از سطح دریا را دارد و زمستان متوسط با تجربه چندبار (سه الی پنج‌بار) یخ‌زدگی و دمای حداقل - ۵ درجه را تجربه می‌کند، عملکرد خوبی را به‌جا می‌گذارد.

فن‌های مختلفی در کاشت زعفران وجود دارد که بسته به منطقه و موقعیت جغرافیایی از روش‌های مختلفی استفاده می‌شود که در هشت گام توضیح داده‌ایم:

البته نحوه کاشت زعفران گلخانه‌ای با کشت خاکی زعفران متفاوت است که پیشنهاد می‌کنیم اگر به این نوع کشت علاقه دارید، حتماً این مقاله را مطالعه کنید و همین‌طور اگر قصد دارید زعفران را در گل‌دان کشتید، حتماً مقاله آموزش کاشت زعفران در خانه را بخوانید.

گام ۱- تهیه و آماده‌سازی زمین
بهترین خاک برای کشت زعفران خاک لومی شنی است، این خاک مستعدترین محیط کشت برای زعفران را ایجاد و میزان رطوبت قابل‌دسترس برای پیاز زعفران را تأمین می‌کند، پس زمین باید ترکیبی از شن و رس باشد تا در مدت پنج تا هفت سالی که پیازچه در داخل خاک است، علاوه‌بر تأمین مواد غذایی در شرایط خاص منطقه نیز مقاومت کند و pH

خاک باید بین هفت الی هفت‌نیم باشد.

بهترین زمان برای شخم زمین اواخر پاییز یا اول زمستان است و اگر شرایط مهیا نبود، می‌توان در خردادماه اقدام به این کار کرد؛ خاک را باید تا عمق ۴۰ تا ۵۰ سانتی‌متری شخم زده و در مرحله بعد کود گاوی پوسیده‌شده به میزان چهار تن به همراه ۲۰ کیلوگرم فسفات آمونیوم در هر هزار متر را پخش کرده و اقدام به مخلوط کردن کود با خاک توسط دستگاه کلتواتور کنید، بعد از این مرحله باید خاک را کاملاً مسطح کرده و پستی‌وبلندی‌های آن را رفع کنید، به‌طوری‌که موقع کاشت زعفران شاهد ظاهری نامطلوب نباشیم.

گام ۲- تهیه پیاز زعفران
در این مرحله باید به دنبال پیاز زعفران مرغوب جهت انتقال به خاک باشیم، پیاز باید سالم و به دور از هر‌نوع آلودگی کنه و قارچ باشد، بهترین زمان برای تهیه پیاز از اوایل تیرماه تا اواخر شهریورماه است؛ باید حساسیت زیادی در انتخاب پیاز داشته باشیم، چون مهم‌ترین و اساسی‌ترین مسئله در کشت زعفران، انتخاب پیازچه سال است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کردستان خبر داد:

پیشرفت ۸۶ درصدی پروژه‌های شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی غرب و شمال غرب کشور در میوان

وی با تأکید بر اینکه تاکنون مطالبات اکثر پیمانکاران پروژه‌های آبیاری و زهکشی استان پرداخت شده است، تصریح کرد: در سطح وزارتخانه به‌جد پیگیر تأمین اعتبار برای تکمیل این پروژه‌ها و پرداخت مطالبات پیمانکاران هستیم.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کردستان حفظ و نگهداری از سیستم‌های آبیاری را مهم‌ترین مسئله درحال حاضر دانست و افزود: بهره‌برداران و ذی‌نفعان سیستم‌های آبیاری باید در راستای نگهداری و مراقبت از اتصالات و شیرالات وظیفه‌مند و مسئول باشند.

این مقام مسئول در ادامه صحبت‌های خود خاطرنشان کرد: مالکیت اراضی در شهرستان میروان خُرد بوده و میانگین قطعات زیر یک هکتار است که این موضوع برای اجرای پروژه‌های آبیاری مشکلاتی را به‌وجود آورده است.

وی بر استفاده از ظرفیت‌های تعاونی درخصوص حل مشکلات اجتماعی پروژه‌ها تأکید کرد و افزود: باید نظام بهره‌برداری صحیحی برای استفاده از سیستم‌های آبیاری شکل بگیرد و در این راستا وظیفه سنگینی به‌عهده مشاورین اجتماعی پروژه‌ها است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کردستان در این راستا خواستار تسریع در اجرای پروژه‌های شبکه‌های فرعی آبیاری شد و تأکید کرد: باید همکاران در کلیه بخش‌ها به‌منظور فرهنگ‌سازی حل مشکلات اجتماعی این طرح و توجه بهره‌برداران با تمام همت تلاش می‌کنند.

مدیر حفظ نباتات سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه خبر داد:

آغاز به‌کار شبکه پیش‌آگاهی کنترل آفت سنک کلزا در استان کرمانشاه

کلزای مناطق گرمسیری به‌خصوص شهرستان قصر شیرین با نصب کارت زرد و تورزی توسط همکاران از هفته گذشته عملیات ردیابی آفت سنک کلزا آغاز شده است، تصریح کرد: در ۲۷بهمن۹۸ موفق شدیم توسط تله‌های به‌کاررفته در مزارع کلزای این شهرستان نخستین خسرات کامل زمستان‌گذران آفت را شناسایی و اقدامات لازم را جهت کنترل آفت به کشاورزان توصیه کنیم.

شیرینی در پایان صحبت‌های خود خاطرنشان کرد: در سال جاری سازمان حفظ نباتات با برگزاری کارگاه‌های آموزشی متعدد و تجهیز شبکه‌های مراقبت درتلاش است آفت مذکور را همانند آفت سن گندم مدیریت کند و استان کرمانشاه نخستین استان است که از طریق سیستم میزان بارندگی را حشرات کامل آفت سنک را گزارش کرد.

بعد از تهیه پیاز باید هرچه سریع‌تر اقدام به کشت آن کنیم، زیرا پیازچه وقتی که در هوای آزاد قرار دارد، در معرض انواع آفات و بیماری‌ها است و دلیل دوم اینکه درصورت جمع کردن توده‌ای پیاز در یک‌جا، باعث افزایش دمای پیازچه‌ها شده و این شرایط منجر می‌شود که قوه نامیه پیازچه به‌شدت پایین بیاید و شرایط برای انواع بیماری‌ها افزایش یابد، هرچقدر فاصله بین آوردن پیازچه‌ها تا کاشت آن‌ها کمتر باشد، بهتر است.

گام ۳- ضد عفونی کردن پیاز زعفران
در کشت زعفران قبل از انتقال و کاشت پیازچه باید حتماً پیازچه‌ها را ضد عفونی کرد، این کار را می‌توان توسط یک مخزن ۱۰۰ الی ۲۰۰ لیتری انجام داد. باید در این مرحله اقدام به تهیه قارچ‌کش کاربندازیم و کنه‌کش پروپارزیت کنیم، در داخل مخزن بسته به حجم آن از قارچ‌کش کاربندازیم به میزان دو در هزار و سم کنه‌کش پروپارزیت به میزان یک‌ونیم در هزار مایع ضد عفونی‌کننده را آماده می‌کنیم؛ در این مرحله باید پیازچه‌ها را در حجم پنج الی ۱۰ کیلوگرمی داخل یک ظرف قرار داده و در داخل مخزن به مدت ۳۰ الی ۶۰ ثانیه فرو برده و بعد اقدام به کشت آن‌ها می‌کنیم.

گام ۴- عملیات کاشت زعفران
وقتی که زمین را آماده کردیم- و اقدام به تهیه پیازچه و ضد عفونی آن کردیم، باید به خاک انتقال بدهیم. پیازچه زعفران را می‌توان از موقع خزان بوته کشت کرد.

بهترین زمان کشت زعفران خردادماه و اوایل شهریورماه است؛ بهتر بوده از کاشت پیازچه در اواخر تیر و اوایل مردامه‌ا خودداری کرد، زیرا در این موقع در سال هوا و زمین بسیار گرم است و احتمال آنکه رطوبت پیازچه موقع جابه‌جایی از بین رود و پیازچه صدمه ببیند، بالا است.

❗ روش‌های کاشت زعفران

از روش‌های مختلف برای کشت زعفران استفاده می‌شود: کشت کبی و چاله‌ای و کشت نواری.

❗ کشت کبهای زعفران
در این روش توسط بیل اقدام به حفر چاله به عمق و عرض ۲۰ تا ۲۵ سانتی‌متر می‌کنیم، در این مرحله یک نفر به تعداد سه تا ۱۵ عدد پیازچه در داخل هر چاله قرار داده و نفر بعدی اقدام به پوشاندن پیازچه‌ها توسط بیل کرده و سطح زمین را مسطح می‌کند، فاصله هر چاله با چاله بعدی را بین ۱۵ تا ۲۰ سانتی‌متر در یک ردیف و با ردیف کناری ۲۵ تا ۳۰ سانتی‌متر درنظر می‌گیرند.

❗ کشت نواری زعفران
این روش به دو صورت انجام می‌گیرد: کشت نواری معمولی با تراکم کم سه تا چهار تن در هکتار، کشت آرمانی با تراکم هشت تا ۱۰ تن در هکتار.

❗ کشت نواری معمولی با تراکم سه تا چهار تن در هکتار
در این روش اقدام به حفر زمین به‌صورت شیاری توسط بیل یا تراکتور به عمق ۲۵ تا ۳۰ سانتی‌متر می‌کنیم، چند نفر شروع به چیند پیازچه‌ها با فاصله هشت تا ۱۰ سانتی‌متر از یکدیگر می‌کنند، در مرحله بعد با بیل یا تراکتور اقدام به حفر شیار بعدی کرده و خاک شیار جدید را به روی شیاری که پیازچه زعفران داخل آن چیده شده، انتقال می‌دهیم؛ فاصله هر شیار با شیار کناری ۳۰ تا ۴۰ سانتی‌متر بوده؛ متوسط برداشت در این روش از سال سوم به بعد ۱۲ کیلوگرم در هر هکتار است.

❗ کشت آرمانی زعفران
در این روش تراکم کامل پیازچه در واحد سطح هشت تا ۱۰ تن در هکتار است؛ متوسط برداشت زعفران در این روش از سال سوم به بعد به ۲۰ تا ۲۵ کیلوگرم در هکتار می‌رسد. در کشت آرمانی فاصله هر شیار با شیار کناری ۲۰ تا ۳۰ سانتی‌متر است.

گام ۵- آبیاری زعفران

سیهرغرب بررسی کرد:

گل محمدی ظرفیتی بی‌بدیل برای توسعه دیار الوند

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان همدان با تأکید بر اینکه در بخش کشاورزی اهمیت غذایی محصولات تولیدی کلیدی است، عنوان کرد: تولید برخی محصولات چون گندم و ذرت بایستی صورت گیرد تا امنیت غذایی ما به خطر نیفتد، اما برخی محصولات کشاورزی استراتژیک نیستند، بااین‌حال به سبب کم‌آبیر بودن ورود به کاشت آن‌ها لازم است که در این راستا می‌توان به کشت محصولاتی چون زعفران و گل محمدی اشاره کرد. منصور رضوانی‌جلال با بیان اینکه کشت محصولات کم‌آبیر به‌منظور اصلاح الگوی مصرف و افزایش بهره‌وری در تولید در دستور کار این سازمان است، یادآور شد: کشت گیاهان دارویی به‌عنوان ظرفیت اقتصادی پنهان در بخش کشاورزی همدان می‌تواند جایگزین تولید بسیاری از محصولات کشاورزی آبیر مانند سیفی‌جات شود.

وی در این راستا بر کشت گل محمدی تأکید ورزید و گفت: کشت گل محمدی، گشنیز، رازیانه و زعفران علاوه‌بر اینکه آرازاوری قابل توجهی برای کشاورزان دارد، می‌تواند به افزایش اشتغال‌زایی در این بخش از اقتصاد استان منجر شود. این مقام مسئول با تأکید بر اینکه اکنون در بیش از ۱۶۱ هکتار عرصه‌های کشاورزی همدان زعفران کشت می‌شود و در ۱۰ سال آینده کشت این محصول را بیش از یک‌هزار هکتار از عرصه‌های زراعی استان هدف‌گذاری شده است، به کشت گل محمدی نیز اشاره کرد و افزود: زیرساخت لازم برای کشت گیاهان دارویی و کم‌آبیر در استان همدان باید تقویت شود، کما اینکه در سال جاری واحدهای خوبی در بخش فراوری گل محمدی راه‌اندازی شده است.

■ درحال حاضر بیش از ۱۸۰ هکتار گل محمدی در استان همدان کشت شده است

بعد از آبیاری نخست و قبل از گلدهی مزرعه باید زمین را سله‌شکنی کرد، به‌طوری‌که پیازچه‌ها صدمه نبینند؛ بهترین وسیله برای سله‌شکنی کبیج، بیل شش‌پدار، گاواهن ایرانی و یا کولتواتور با تیفه‌های افقی است. این کار باعث می‌شود که گل‌ها به‌آسانی از خاک خارج شده و کود حیوانی با خاک مخلوط شود و علف‌های هرز را که تازه روئیده‌اند، از بین می‌برند.

گام ۷- مبارزه با علف‌های هرز
علف‌های هرز از طریق رقابت کردن با گیاه زعفران ازنظر آب، مواد غذایی و نور خورشید سبب کاهش محصول می‌شوند، علاوه‌بر این ممکن است در مراحل کاشت و برداشت زعفران مزاحمت‌هایی ایجاد کنند و میزان تعداد زیادی از بیماری‌ها، آفات و نماتدها باشند، در مزارع زعفران بعد از آبیاری دوم (که بعد از برداشت گل زعفران صورت می‌گیرد)، وجین انجام می‌شود. وجین کردن باعث از بین رفتن علف‌های هرز مزرعه می‌شود تا حد امکان نباید از سموم علف‌کش جهت از بین بردن علف‌های هرز استفاده کرد، چون علف‌کش‌ها بر روی پیازچه زعفران اثرات منفی بر جای می‌گذارند.

گام ۸- مبارزه با آفات زعفران
مهم‌ترین آفت زعفران کنه و موش صحرایی است. جهت شناسایی آفات و اینکه متوجه شویم که آیا پیازچه‌ها سالم هستند، باید به‌طور متناوب اقدام به بازدید زمین و پیازچه‌ها کنیم. متوسط پاید ماهی سسه‌بار یا هر ۱۰ روز یک‌بار اقدام به حفر شیارها را چاله در نقاط مختلف مزرعه کرده و پیازچه‌ها را بررسی کنیم تا از سالم بودن و آلوده بودن پیازچه‌ها مطمئن شویم.

جهت مقابله با کنه از کود گرانوله گوگرد استفاده می‌کنیم، گوگرد هم خاک را اسیدی‌تر می‌کند و هم باعث از بین رفتن بسیاری از آفات ازجمله کنه می‌شود. برای بهره‌مندی از فواید گوگرد باید قبل از آبیاری گوگرد را به میزان ۳۰ کیلوگرم در هر هزار متر بخش کرده و با خاک مخلوط کنیم و سپس اقدام به آبیاری کنیم.

جهت مقابله با موش‌های صحرایی اقدام به استفاده از تله‌موش، سموم موش کش و گاز متان می‌کنیم. بهترین و سریع‌ترین عمل در این بین بردن موش‌های صحرایی تزریق گاز متان (کپسول گاز خانگی) به لانه موش است، بدین‌صورت که تمامی سوراخ‌های ورودی و خروجی لانه را به غیر از یک سوراخ گرفته و با شلنگ گاز اقدام به تزریق گاز به داخل لانه می‌کنیم، این روش در ۹۰ درصد مواقع نتیجه عالی از خود نشان داده است.

گام ۹- برداشت گل زعفران
برداشت زعفران بستگی به زمان آبیاری آن دارد، اما عمدتاً در آبان‌ماه زعفران شروع به گلدهی می‌کند که در طول ۲۰ الی ۳۰ روز فصل گلدهی باید هرروز گلبرگ‌های زعفران را بچینید.